

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 4 grudnia
roku 1834.

CZWARTEK.

Pismo to wychodzi
codziennie przedpoł.

Przedpłata kwartalna
złp. 5.

N° 55.

wyjąwszy niedzielę
i święta uroczyste.

KRAKÓW.

J. Eklert doktor medycyny i chirurgii obrawszy stałe mieszkanie na Kazimierzu w domu *Adlera* na pierwszém piętrze, przyjmować będzie chorych ubogich od godziny 2giej do 3ciej z południa.

Ceny zboża na targowicy w Kleparzu przy Krakowie przedawanego:

Dnia 25 Grudnia 1834 r. Koziec pszenicy złp. 20. złp. 23. Żyta 18. 22. Jęczmienia 19. 20. Owsa 13. 13. Grochu 33. Jągiew 40. Rzepaku 45.

Anglia. Wskutek powołania X. Wellingtona na prezesa rady ministrów, przez niego utworzyć się mającej, nastąpiły wczoraj w Londynie dwa zgromadzenia Whigów, w celu naradzenia się, co w obecnym stanie rzeczy uczynić wypada, ażeby zapobiedz chwilowemu przeważnemu wpływowi stronnictwa Torysów. Rzeczony książę miał już złożyć przysięgę królowi i objąć tymczasowo urząd pierwszego lorda podskarbiego i sekretarza stanu w wydziale spraw wewnętrznych.

Hiszpania. Dzisiejszy *Monitor* zawiera bardzo pomysłne wiadomości dla królowej rejentki. Wszędzie się tworzą oddziały ochotników, — niektóre są już kompletne i działają zaczepnie wraz z wojskiem przeciw powstańcom, których zdemo-

ralizowane siły niemogą dać odporu. — Zumalacareguy unika Miny przewidując swą klęskę. *Espartero* i *Jzacerte* pobili i rozproszyli powstańców biskajskich. Wojsko królowej najlepszym duchem tchnące rozpoczęło zaczepne działania na wszystkich punktach tak iż nieulega wątpliwości, że pod dowództwem nowego naczelnika wojna domowa niedługo potrwa.

Austria. Statek parowy *Marya Dorota*, który odbył drogę z Trieštu do Stambułu w 164 godzinach będzie odład utrzymywał komunikacją między Smirną a Konstantynopolem.

Szwecya i Norwegya. Król izbom sejmującym przesłał propozycye do zaciągnięcia pożyczki 2 milionów realów na zapomożenie stowarzyszeń hipotecznych, czemu się jednak stan miejski mocno sprzeciwia. Rzecz ta nie jest jeszcze dostatecznie rozstrzygnięta,

Francya. Na powziętą wiadomość, że cała familia *Bourmont* *Genois* opuściła, udając się do *Civêta Vecchia*, minister spraw wewnętrznych przesłał telegraficzny rozkaz prefektowi w *Var* ażeby bez względu na paszporty i pozory podróży, skoroby na ziemię francuską wstąpili ci podejrzani goście; takowych ująć i zatrzymać do dalszego rozkazu. Wskutek tego rozporządzenia prefekt polecił pod-

władnym, ażeby brzegów jak najstaranniej strzegli. — Izba parów miała uwolnić od zarzutu uczestnictwa w niespokojnościach kwietniowych, p. Lionne redaktora Trybuny, co musieć naniewiele przyda, musi albowiem zostawać w więzieniu jeszcze lat 14, m. 7 i d. 8. P. Jauge bankier nadworny Don Karlosa, którego ogłosił królem hiszpańskim w doniesieniu o utworzyć się mającej pożyczce narzeczzonego pretendenta, zostaje dotąd w więzieniu pomimo unieważnionej sprawy jego.

Turcja. Sultan zaprowadza na wzór europejskich, drogi i poczty, co już wcześniej uskuteczono między Skutary i Nikodemą. Droga ma 16 łokci szerokości, co 4 mile stacyę pocztową i jest jak najregularniej utrzymywana. Przykład ten zaprowadzenia dobrych dróg w państwie ottomańskim przyspieszy zapewne ukończenie w pewnych krajach cywilizowanej Europy. (D.A.)

O Temperamentach.

Cztery główne temperamenta dają się spostrzegać w ludziach melancholiczny, krwisty, choleryczny i flegmatyczny. Melancholik posiada szczególniej uczucie wzniosłości, i na piękność nie jest obojętny, lecz jej wrażenie szybko przemija, jeżeli go niezachwyca silnie przez wzbudzenie w nim podziwiania. W zabawach i pozie jest posępny i milczący, mimo to jego charakter nieprzestaje być wielki. Wrażenia, które wzniosłość obudza mają większy urok, od znikomych wdzięków piękności jedynie wyobraźnię pleść zdolnych: jego szczęście wypływa raczej zadowo-

lenia jak z głośniejszej radości; jest stały i swe uczucia poddaje pewnym zasadom. Uprzejmy i żartobliwy Alceste w komedyi Moliera tak przemawia: „kocham swoje małżonkę bo jest ładną, rozsądną i powabną.” Lecz gdy choroby skaza jej rysy, gdy wiek zmarszczy jej lica i uczyni ją zrzedną, gdy pierwszy urok zniknie, wówczas będzie ci równie obojętną jak inne, bo wcoż się obroci twoje przywiązanie, gdy jego pobudka zniknie? Lecz przysłuchaj się rozmysłnemu Adrastowi mówiącemu do siebie: „będę kochał i szanował tę osobę, bo jest moją żoną. Taki sposób myślenia jest szlachetny i wspałały. Niech czas огоłoci z powabów jego małżonkę, ona pozostanie zawsze jego żoną, bo ta szlachetna pobudka jest niezmienna. — Taką jest różnica między człowiekiem idącym za popędem uczuć dobrych i słodkich, ale niestających, a człowiekiem działającym podług zasad, Melancholik niesie pomoc cierpiącemu bez względu na stan lub przyjaźń, nie domaga się ani spodziewa wdzięczności za wyświadczone dobrodzieństwo. Miara jego czynów jest ogólna miłość ludzkości: jego postęпки są prawdziwie szczytne. Melancholik nie troszczy się o sąd innych, lub o to co oni uważają za dobre lub prawdziwe, trudno go skłonić do odmiany zdania, jego słabość przeradza się nie kiedy w upór; spogląda się obojętnie na zmianę mody i rzuca na nią wzrok pogardy. W przyjaźni jest niezmienny: niewierny przyjaciel nigdy go niepostrada, dla niego nawet wspomnienie zgastłej przyja-

źni jest jeszcze szanownie. Nienawidzi kłamstwa i obłudy; dochowuje tajemnicy powierzono i milczy rozmyślnie. Ma głębokie uczucie człowieczeństwa. szanuje siebie i drugih, niecierpi wszelkiego przymusu, bo jego serce bije dla samej swobody, sądzi surowo siebie i innych, częstokroć przykrzy sobie życie: gardzi niebezpieczeństwami i uraga śmierci. Może zostać wielkim wojownikiem i filozofem. Przy nieoświeceniu rozumu lub osłabieniu, skłonny jest do marzeń potwornych, zabobonów, wierzy w sny, przeczucia i częstokroć zostaje dziwakiem i fantastykiem. — Kobieta z melacholijnym temperamentem zachwyca więcej duszę niż zmysły swoją pięknoscia: jest stała w miłości raz wznieconej, lecz gdy ją nadzieja, omyli, kończy życie w samotności a najczęściej w pośepnych murach klasztoru.

Człowiek temperamentu krwi-stego lubi zabawy huczne, żywe i wesole; gdy nie jest wesół nic go niebawi, nigdzie nieznajduje spokojności; radość innych rozwesela go, smutek zasępia; jego uczucia moralne są piękne ale niestałe, przemijające jak chwilowe wrażenie od przedmiotów go otaczających. Jest przyjacielem wszystkich czyli innymi słowy, nie jest przyjacielem nikogo lubo jest dobry i życzliwy, — Nigdy nieudaje: dziś mówi z tobą uprzejmie i wynurza serdeczną przychylnosc jutro jeżeli cię spotka nie-szczęście lub choroba, będzie cię unikał, póki się okolicznosci niezmienia. Niepowinien być nigdy sędzią; prawa zdają mu się zwykle za surowe i lży go łatwo miękczą.

Jest on jak młoda dziewczyna, nigdy ani zupełnie dobry ani zły; grzeszy raczej przez chęć pobobania się jak skłonność. Zle płaci długi bo więcej ma dobroci niż sprawiedliwości. Nikt niema tak dobrej opinii jak on o swoim sercu, choć go niebędziesz szanował musisz go lubić. Jego charakter staje się niekiedy zbyt płaskim: w starości bywa szczebiotliwym gadulą jak dziecko. Ten temperament jest właściwy większej części płci żeńskiej.

Choleryk sądzi o własnej zasłudze i postępkach jedynie podług opinii przyjętej i stara się pozorem rzeczywistość ubarwić w oczach innych. Jest to błyskotka mamiąca dzieci i ludzi im podobnych. Nie zagłębia się w istotę rzeczy i niebada przyczyn: jego serca niewzrusza prawdziwa życzliwość ani znie-wala szacunek, jego postępowanie jest sztuczne i wyrachowane; zwykle obiera kilka stanowisk, abysię mógł dobrze przypatrzeć widzom i ocenić, co im się najwięcej podobia, gdyż pozor i zręczne udanie jest u niego wszytkiem; dla tego pragnie wprzód wiedzieć czy jego postępek przypadnie do smaku wszytkim i jakie sprawi wrażenie na nich. (*Dokończenie nastąpi*).

Różna myśli.

Przy piérwszej miłości kochają kobiety kochanków, przy dalszych samą miłość. Mało mówimy, gdy próżność nie jest pobudką do mówienia. Pochlebstwo jest łat-szywą monetą, której próżność kurs nadaje. Umysł człowieka jest prawie zawsze opieszalszy a niżeli ciało. Największa sztuka zdolnych lu-

dzi zasada się na zręcznem ukrywaniu zdolności. Przyjaźń jest często podobną do deszczochronu (parapliu), o którym zapominamy w czasie pogody. Opinje ludzkie przyrównałby niekiedy można do bożka Molocha, któremu głupcy na rozkaz biegłych kuglarzy rzekają na ofiarę niewinnych. Wiele ludzi pogardza dobrem, lecz mała liczba sprawić je umie.

Był w Warszawie (pisze Kasper Janicki w swych notatkach pod r. 1712.) Doktor Wacław Stowiczek rodem Czech. Lud go porywał, bo panów niechciał leczyć, a od ludu biednego nic nie brał za facytę, tylko od trochę możniejszych tyle aby sprawił co rok nową kaptotę i butów co zedrzeć. Mieszkanie miał darmo u pana Andrzeja Jasielskiego na Bugaju, a o jadło się nietroskał bo go każdy na obiad codziennie rad zapraszał, bieliznę też dawały mu zakonnice. Nie miał żony, zawsze z sobą nosił apteczkę, na którąłożył pan rójca z Nowego miasta, a więc biedaków radą i lekami uzdrawiał, w przysgodzie krew pusił i bańki stawiał. Na starość stęseł się do swęj ziemi i poszedł do Czech, za nim był lament w całutkiem mieście naszym.

Piosnka gminna

(z okolic Krzeszowskich)

Mój kumotrze i bez swatów
I bez prośby słowik śpiewa,
Gdzie się rozzielenią drzewa,
Gdzie się łąka lśni od kwiatów...

Do Maryny Bartek żwawy
A nie pomni że kulawy.
Ani pomni że mnie wiosna
Jemu jesień jest na imię,
Niech mu woda złotem płynie
Jegom szczęścia nie zazdrośna.
Ni z kulawym potaćnować
Ni starego pocałować!...

➤ Potrzebny jest nauczyciel domowy na Wołyn posiadający gruntownie język niemiecki, francuzki i inne nauki przywiązane do edukacyi początkowej. Bliższa wiadomość w redakcyi kułjera krakowskiego.

➤ Osoba z cyrkulu stryjskiego tu bawiąca w Krakowie uprasza bardzo, aby kto z szanownych gości zwspomnionego cyrkulu raczył przestac wiadomość o sobie do apteki ip. Gukowskiego celem zasiągnięcia instrukcyi o jednęj rodzinie mieszkającej w Galicyi interesującej proszącą.

Dwie kamienice przy ulicy Gołębiej L. 277 i 178 są do sprzedania z wolnej ręki każdego czasu, każda z osobna lub razem. Bliższa wiadomość w tychże kamienicach na pierwszym piętrze.

Dzień Architektonicznych pierwszych autorów włoskich i francuzkich ktoby chciał nabyć niech się zgłosi do księgarni Józefa Czecha.

Sprostowanie.

W wczorajszym numerze wartykule *Polska* zamiast *Staszowa* czytają *Opatowa*; a po wyrazie *ptci obojęj* dodaj *w Staszowie*.

W Drukarni JÓZEFA CZECHA, NAKŁADEM REDAKCYI.